

**Vesmírny výskum na Slovenskej technickej univerzite
Generálny riaditeľ Európskej vesmírnej agentúry
dnes prednáša na STU v Bratislave**

BRATISLAVA, 5. máj 2016 – Generálneho riaditeľa Európskej vesmírnej agentúry (ESA) Johanna-Dietricha Wörnera a ministra školstva, vedy, výskumu a športu Petra Plavčana privítal dnes predpoludním na pôde Slovenskej technickej univerzite rektor Robert Redhammer. Slovensko sa stalo „spolupracujúcim štátom“ ESA. Naši vedci sa tak môžu intenzívnejšie zapájať do výskumných projektov ESA. STU má už dva „vesmírne“ projekty.

Dopoludnia sa Johann-Dietrich Wörner stretol so štátnym tajomníkom MZVaEZ SR Lukášom Parížekom. Návšteva pokračovala stretnutím s ministrom školstva Petrom Plavčanom a rektorom STU Robertom Redhammerom na pôde univerzity. **Rektor Redhammer odovzdal hosťovi čestnú Plaketu STU.** Popoludní o 14.00 hodine sa riaditeľ ESA stretne so študentmi a verejnosťou. V aule Dionýza Ilkoviča prednesie prednášku o- cieľoch ESA, najmä o aktuálnom projekte vybudovania [stálej medzinárodnej výskumnej základne na Mesiaci - Moon Village](#). **STU si za miesto pre svoju prednášku vybral samotný Johann-Dietrich Wörner.** Keď pôsobil ako profesor a rektor Technische universität Darmstadt obe školy úzko spolupracovali.

Slovensko podpísalo Dohodu o spolupráci s ESA v roku 2010. Tento rok v januári dohodu ratifikoval prezident SR Andrej Kiska a Slovensko sa stalo tzv. Európskym spolupracujúcim štátom. Slovenským študentom, vedcom ale aj firmám sa otvorili väčšie možnosti zapojiť sa do tendrov, stáží a grantových programov Európskej výskumnej agentúry. Vedci z STU už túto šancu využili a v grantovej súťaži agentúry aktuálne uspeli s dvoma projektmi.

Prvý projekt *Space for Education, Education for Space* má pripraviť program vzdelávania odborníkov pre vesmírny výskum. **Víziou je otvoriť na univerzite intenzívny kurz, prípadne spustiť 2. stupeň štúdia, so zameraním na vesmírne technológie a výskum.** Takýto vzdelávací program neponúka nijaká slovenská univerzita. „Spolupracujúci štát“ Slovensko sa stane plnoprávnym členom ESA pravdepodobne v roku 2020. Vtedy sa krajine otvoria ďalšie možnosti čerpania financií určených na výskum a absolventi kurzu budú žiadani. Kurz či študijný program by pripravil odborníkov nielen pre univerzity a vedecké inštitúcie, ale aj pre firmy, ktorým sa otvoria nové možnosti podnikania a výroby. Program má študentov pripraviť aj na výskum realizovaný vo vesmíre.

V druhom projekte (*Radiation Induced Terahertz Wave and Power Generation in Magnetic Microwires*) **vedci STU hľadajú nový koncept získavanie elektrickej energie z alfa častíc,** ktoré sú vo veľkom množstve prítomné vo vesmíre, ale aj v jadrových reaktoroch po jadrovej reakcii. Oba projekty riešia tímy vedcov Fakulty elektrotechniky a informatiky STU.

„Vítame posun výskumného programu Európskej vesmírnej agentúry do oblastí s praktickým využitím. Tým sa aj pre univerzitu vytvárajú možnosti užšej spolupráce a príležitosť zvýšiť počet spoločných projektov. Potenciál vidíme najmä v oblasti satelitných komunikačných systémov, satelitnej navigácie, šifrovania, diaľkového pozorovania zemského povrchu, ale aj vývoja

nových materiálov použiteľných vo vesmíre, v oblasti elektroniky či tvorby špecializovaného softvéru. Absolútne dôležitou je pritom špičková kvalita a spoľahlivosť technických riešení,“ povedal rektor STU Robert Redhammer.

Návšteva generálneho riaditeľa ESA na Slovensku súvisí aj s blížiacim sa slovenským predsedníctvom Rade EÚ v druhom polroku 2016. ESA spolupracuje na základe rámcovej dohody aj s Európskou Úniou na vybraných projektoch – globálnom navigačnom systéme Galileo a na projekte monitorovania životného prostredia na Zemi Copernicus. Intenzívnejšia spolupráca Európskej únie a Európskej vesmírnej agentúry bude jednou z hlavných tém predsedníctva.

Kontakt pre médiá za STU: Andrea Settey Hajdúchová, manažérka pre komunikáciu, Slovenská technická univerzita andrea.hajduchova@stuba.sk +421 917 669 205 www.stuba.sk

[Európska vesmírna agentúra \(ESA\)](#): je medzivládna organizácia s cieľom podporovať a propagovať výskum vesmíru a vesmírnych technológií v jej členských, resp. spolupracujúcich štátoch. Po americkej NASA a ruskej ROSKOSMOS je tretou najvýznamnejšou vesmírnou agentúrou sveta a najväčšou výskumno-vývojovou organizáciou Európy. ESA bola založená v r. 1975 podpísaním medzivládneho Dohovoru o založení Európskej vesmírnej agentúry so sídlom v Paríži a s technologickými centrami v Španielsku, Holandsku, Nemecku, Taliansku. Od roku 2015 je tvorená 22 členskými štátmi. Medzi hlavné aktivity ESA patria: Vedecko-výskumná činnosť v oblasti fundamentálnej fyziky, astronómie a astrofyziky, výskum slnečnej sústavy a pod. Vzdelávacia činnosť prostredníctvom programu pre študentov stredných i vysokých škôl. Technologický vývoj v oblastiach telekomunikácií, satelitnej navigácie, diaľkového pozorovania Zeme, nosných rakiet, pilotovanej kozmonautiky a inžinierskej a operačnej činnosti. Svoj kozmodróm má ESA v štáte Francúzska Guyana v Južnej Amerike.

[Slovenská technická univerzita v Bratislave \(STU\)](#): je modernou, výskumno-vzdelávacou inštitúciou. V celosvetovom rankingu univerzít Times Higher Education 2015 sa umiestnila na 601.-800. mieste. V rebríčku QS World University Rankings 2016 na 401-450. mieste v kategórií Počítačové vedy a informačné technológie. Podľa slovenského rebríčka ARRA je najlepšou univerzitou pre chemické technológie, počítačové a technické vedy. Vzdelávanie na STU vychádza z vlastného vedeckého výskumu a je orientované na potreby praxe. STU v roku 2015 riešila takmer 300 projektov zmluvného výskumu pre priemyselnú prax a takmer 500 výskumných projektov financovaných z grantov. Prostredníctvom Univerzitného podnikateľského inubátora STU podporila rozvoj viac ako 50 nových podnikov. Absolventi STU patria k najúspešnejším a najlepšie zarábajúcim na trhu práce.